

I. ELEMENTE DE FONETICĂ

Cuvânt. Silabă. Despărțirea cuvintelor în silabe

ÎNVĂȚĂM

- **Cuvintele** sunt formate din una sau mai multe **silabe**.
- **Silaba** reprezintă o parte dintr-un cuvânt, care se pronunță printr-o singură deschizătură a gurii.

1. Desparte în silabe cuvintele care denumesc obiectele din următoarele imagini.

2. Completează tabelul cu câte trei cuvinte formate din numărul de silabe dat.

o silabă	două silabe	trei silabe	patru silabe

3. Notează cuvintele obținute prin ordonarea silabelor de mai jos.

ță, va, can → _____ ți, dru, e, me → _____

gea, tan, man → _____ fo, e, gra, to, fi → _____

4. Formează cât mai multe cuvinte, combinând silabele următoare.

ca sa nă mi me re o pu

5. Obține cuvinte noi, pornind de la ultima silabă a cuvântului scris anterior.

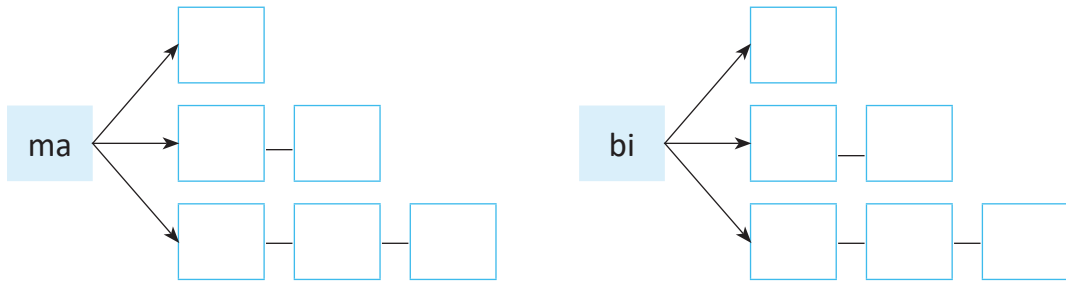
Model: *carte* → *teme* → *mere* → *regină* → *năut*

apă → _____

jucărie → _____

floare → _____

6. Adaugă silabe pentru a forma cuvinte, respectând structurile date.

7. Înlocuiește silaba marcată pentru a forma cuvinte noi.

re**ge** → _____

fr**ate** → _____

cuv**inte** → _____

că**ru**ță → _____

8. Colorează casetele care conțin cuvintele despărțite corect în silabe.

prieten → pri-e-ten prie-ten pri-e-te-n

maimuță → ma-i-mu-ță mai-mu-ță mai-muță

exercițiu → e-xer-ci-țiu ex-er-ci-țiu ex-er-ci-ți-u

chibrituri → chi-brituri chi-bri-tu-ri chi-bri-turi

împărat → împ-ă-rat îm-pă-rat împă-rat

9. Notează toate variantele pentru despărțirea în silabe la capăt de rând a cuvintelor date.

creioane

portocală

privighetoare

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Sunet. Literă. Alfabet

ÎNVĂȚĂM

- **Sunetul** este partea cea mai mică dintr-un cuvânt, care se aude și se pronunță. Tipuri de sunete: **vocale** (a, ă, â/î, e, i, o, u), **consoane** (b, c, d, f, g, h, j, m etc.).
- **Litera** este reprezentarea grafică a sunetului.
- Totalitatea literelor așezate într-o anumită ordine formează **alfabetul**. Alfabetul limbii române conține **31 de litere**.

1. Ordonează literele pentru a obține cuvinte.

--	--	--

2. Notează câte două cuvinte formate din numărul de litere dat.

două litere →

--	--

trei litere →

--	--

patru litere →

--	--

cinci litere →

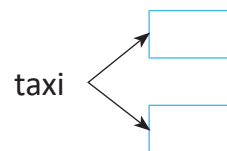
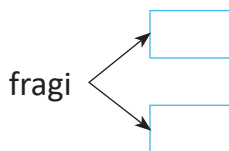
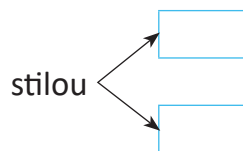
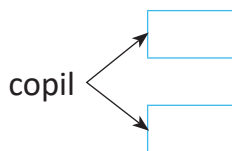
--	--

3. Înlocuiește literele marcate pentru a obține câte două cuvinte noi.

mare → _____ casă → _____

ramă → _____ sac → _____

4. Scrie în casete numărul de litere și de sunete care corespund fiecărui cuvânt.

5. Încercuiește cu verde **vocalele** și cu portocaliu **consoanele** din cuvintele următoare.

o m f r u n z ă m a ș i n ă u r s a c a s ă

6. Scrie câte trei cuvinte, respectând cerințele.

încep și se termină cu o vocală
<i>acasă</i>

încep și se termină cu o consoană
<i>copil</i>

7. Notează câte două cuvinte care să corespundă schemelor date.

CVC → _____

CVCV → _____

VCV → _____

VCVC → _____

Poți lucra
în pereche
cu un coleg.

8. Transcrie cuvintele în ordine alfabetică.

vas **nai** **zebră** **iarnă** **foc** **arc**

9. Alcătuieste câte două enunțuri în care toate cuvintele:

a. să înceapă cu o vocală;

b. să înceapă cu o consoană;

c. să se termine cu o vocală;

d. să se termine cu o consoană.

10. Unește cuvintele cu etichetele potrivite.

există

exemplu

fax

x se pronunță **gz**

pix

text

x se pronunță **cs**

exotic

exact

box

11. Eu scriu mai multe, tu scrii una. Sublineiază grupurile *ea, ia, ie, oa, ua*.

stele → _____ pietre → _____

nuanțe → _____ iguane → _____

broaște → _____ lămâi → _____

12. Taie cuvintele care nu corespund cerințelor.

sunt formate din trei sunete → glob nor pom

au mai multe litere decât sunete → gheară ceapă rață

încep cu o vocală → evantai oală soare

se termină cu o consoană → glob tablă cover

încep cu ultima literă a alfabetului → tigru zar zebră

sunt scrise corect → iarbă ieu foaie

13. Încercuiește cuvintele corecte din enunțurile de mai jos.

- Crina a *schinbat/schibat* rapid *sfoara/sfuara* saniei.
- Împăratul/Înpăratul a *înbrăcat/îmbrăcat* hainele de ceremonie.
- Am primit un *ecsercițiu/exercițiu* greu la *egzamen/examen*.
- Epurele/lepurele* este un animal *erbivor/ierbivor*.
- Iacob *puartă/poartă* un *cias/ceas* vechi la mâna dreaptă.

Recapitulare

- Citește poezia pentru a putea rezolva exercițiile.

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund prin rămurele –
Noapte bună!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce –
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină –
Dormi în pace!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie –
Noapte bună!

(*Somnoroase păsărele*, de Mihai Eminescu)

- Desparte în silabe cuvintele de mai jos.

armonie → _____ lună → _____
rămurele → _____ vis → _____
trestii → _____ grădină → _____
somonoroase → _____ îngerii → _____

- Transcrie prima strofă a poeziei, despărțind cuvintele în silabe.

- Unește silabele pentru a forma cuvinte.

du	ne	ca	du	dră
câi	ră	caș	te	re
so	lap	pă	ca	val

4. Notează numărul de silabe în dreptul fiecărui cuvânt și descoperă intrusul din fiecare șir.

	cămașă		pantaloni		hanorac		palton
	nuci		fragi		banane		măr
	crizantemă		ghiocel		zambilă		trandafir

5. Ordonează literele pentru a forma cuvinte care denumesc animale.

g, r, t, i, u	→	_____	i, o, e, a	→	_____
i, c, l, ă, ă, m	→	_____	a, p, ă, r, c	→	_____
g, a, i, f, ă, r	→	_____	a, m, r, ă, g	→	_____

6. Scrie câte două cuvinte care respectă cerințele date.

a) încep cu litera:

b) se termină cu litera:

i → _____

e → _____

v → _____

c → _____

î → _____

î → _____

7. Colorează norii pe care se găsesc cuvinte formate din trei litere și trei sunete.

8. Transcrie din poezie câte trei cuvinte care încep cu sunetele indicate.

o vocală

o consoană

9. Notează cel puțin trei cuvinte care să respecte structurile de mai jos.

CVC → _____

VCV → _____

CVCCV → _____

VCVCV → _____

10. Scrie cuvintele în ordine alfabetică.

cuib

lebadă

ape

vis

îngeri

ramuri

11. Rescrie enunțurile, corectând greșelile.

a) David egzersează la csilofon împreună cu profesuara sa.

b) Bogdan a loat două petre și a ficsat anbele porți de fotbal.

c) Tînărul a aruncat anbalajul bonboanei lîngă trunciul copacului.

12. Alcătuieste enunțuri în care toate cuvintele:

a) să fie formate din trei litere;

b) să înceapă cu o consoană;

c) să se termine cu vocala **e**.

13. Completează enunțurile, folosind cuvintele de mai jos.

litere, sunete, silabe, vocale, două, alfabetul, consoane

- Cuvintele sunt formate din _____.
- Silabele sunt formate din _____, dacă le scriem, sau din _____, dacă le rostim.
- Sunetele sunt de _____ feluri: _____ și _____.
- Toate literele așezate într-o anumită ordine formează _____.

Evaluare

- Citește textul pentru a putea rezolva exercițiile.

Dorothy se sprijini cu bărbia în palmă și se uită gânditoare la Sperietoarea de Ciori care trona deasupra porumbului cu ajutorul unei prăjini înfipite în spate.

Capul ei era un săculeț îndesat cu paie, pe care fuseseră desenați ochii, nasul și gura. Avea o pălărie albastră în vârful capului și niște cizme vechi în picioare. Restul corpului era alcătuit dintr-un costum ponosit umplut cu paie. Fetița observă uimită că arătarea clipi și înclină capul spre ea, într-un gest prietenos.

(Vrăjitorul din Oz, de Lyman Frank Baum)

1. Desparte în silabe cuvintele subliniate în text.

2. Completează spațiile cu silabe potrivite pentru a forma cuvinte.

fe- _____ -ță

câi- _____

ban- _____

_____ -na-nă

_____ -fe-sor

tran- _____ -fir

3. Transcrie, din text, șase cuvinte formate din cinci litere.

4. Precizează numărul vocalelor și al consoanelor din cuvintele date.

palmă → _____ fetiță → _____

cizme → _____ costum → _____

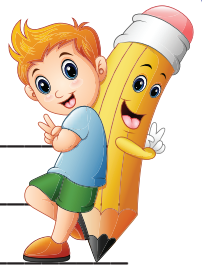
5. Găsește, în text, câte un cuvânt care să corespundă schemelor de mai jos.

VVCV → _____ CVCVC → _____

CVCV → _____ CVCCV → _____

6. Notează cuvintele în ordine alfabetică.

nas, spate, gură, ochi, corp, picioare

7. Taie cuvintele care nu conțin în aceeași silabă grupurile: *ea, ia, ie, oa*.

ea → arătarea, stea, măsea, real;

ie → pălărie, iepure, pietre, miei;

ia → crăiasă, iarba, farfuria, iaurt;

ua → șaua, manual, ziua, neaua.

8. Completează enunțurile cu forma corectă a cuvintelor din paranteză.

a. _____ stătea nemișcată în arșița _____ .

(*Sperietoarea/Sperietuarea; suarelui/soarelui*)

b. Dorothy _____ când arătarea o privi _____ în ochi.

(*ecsclamă/exclamă; fics/fix*)

c. Noii prieteni s-au _____ și au plecat _____ la drum.

(*îmbrățișat/înbrățișeat; împreună/împreună*)

9. Alcătuieste enunțuri în care să folosești:

cuvântul *paie*

→

doar cuvinte formate
din trei silabe

→

doar cuvinte care
încep cu o vocală

→

Autoevaluare			
Item	Foarte bine	Bine	Suficient
1	șase cuvinte despărțite corect	patru-cinci cuvinte despărțite corect	două-trei cuvinte despărțite corect
2	șase cuvinte corecte	patru-cinci cuvinte corecte	două-trei cuvinte corecte
3	șase cuvinte corecte	patru-cinci cuvinte corecte	două-trei cuvinte corecte
4	număr corect pentru patru cuvinte	număr corect pentru trei cuvinte	număr corect pentru două cuvinte
5	patru cuvinte corecte	trei cuvinte corecte	două cuvinte corecte
6	șase cuvinte ordonate corect	patru-cinci cuvinte ordonate corect	două-trei cuvinte ordonate corect
7	patru cuvinte identificate	trei cuvinte identificate	două cuvinte identificate
8	șase cuvinte corecte	patru-cinci cuvinte corecte	două-trei cuvinte corecte
9	trei enunțuri corecte	două enunțuri corecte	un enunț corect

Exerciții de dezvoltare

1. Scrie cuvintele în ordinea crescătoare a numărului de silabe.

enciclopedie, foc, sanie, hipopotam, dreptunghi, ciocănitore

2. Transformă cuvintele, adăugând silaba **îm**. Fă toate modificările necesare.

Model: *barcă* → *îmbarcat*

pădure → _____ baie → _____

pleată → _____ boboc → _____

3. Notează cel puțin trei cuvinte care încep și se termină cu aceeași:

literă → _____ silabă → _____

4. Înlocuiește consoanele marcate cu vocale pentru a obține cuvinte noi.

os → _____ pat → _____

in → _____ nor → _____

nu → _____ car → _____

5. Scrie cuvintele în ordine alfabetică.

cort, ață, barcă, arc, buchet, câine, cadou

6. Alcătuieste enunțuri în care toate cuvintele:

să fie formate dintr-o silabă → _____

să înceapă cu vocala **î** → _____